

MR. SPEAKER.—If the Hon. Member wants some discussion he can send a notice. I cannot allow further supplementaries on this question. I have given enough time.

SRI D. DEVARAJ URS.—If the Chair permits I will give some information. In class IV the reservation of 18% has been reached and in class III this reservation is 13% in Sub-ordinate Courts.

MR. SPEAKER.—Now held over on 27-3-1979 may be put.

**Grant of lands to person whose lands have been submerged
Under Hemavathy achkat area.**

734. SRI K. H. HANUMEGOWDA (Hassan).—Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) the number of Khathedars and the extent of their lands submerged under the Hemavathy achkat in Hassan District;

(b) the number of Khathedars and the extent of land sanctioned to them, so far.

(c) whether it is a fact that many persons, not residing in the submersion area, have obtained the sanction of lands which were reserved for ryots of submersion area, through darkhasth by managing to get written up the pahani as lands of their relatives and by obtaining submerssion certificate; if so, the number of such persons;

(d) the total extent of land sanctioned to such persons :

(e) the number of ryots whose entire lands have been submerged under this project :

(f) the number of ryots for whom lands have yet to be sanctioned due to the said submersion.

(g) whether certain ryots whose loss of land is less than four acres due to submersion and who continue to reside there have got alternative land sanction elsewhere and received compensation for the loss of small extent of their land, have leased the land so granted for cultivation to others.

(h) their number and the total extent of land sanctioned to them ?

SRI B. BASAVALINGAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Khathedars :	...	12,418
Extent of Land :	...	19,553-7½

(b) An extent of 19,211-14 acres of land has been sanctioned to 4,961 Khatedars.

(c) Yes 72.

(d) 271-00 acres.

(e) 5,261 persons (estimated)

(f) 1,753 Khatedars are yet to be granted lands.

(g) No

(h) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಾ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ೧೭೫೩ ಖಾತೆದಾರರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪೂರ್ತಾ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ೪೨೪೪೩ ಎಕರೆ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೯೩೪ ಎಕರೆ ೨೭ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ೨೭೫೦೮ ಎಕರೆ ೨೧ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ೬೭೧೪ ಸಂಸಾರಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೪೯೬೧ ಸಂಸಾರ ಸ್ವರಿಗೆ ಈಗ ೧೯೨೦೧ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದ ಏಳುನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೧೨೪೧೮ ಸಂಸಾರಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆದಾರರು ೬೭೧೪ ಸಂಸಾರಗಳು ಮಾತ್ರ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೧೨೪೧೮ ಖಾತೆದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅಷ್ಟು ಸಂಸಾರಗಳು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಬಿಡುವುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ೬೭೧೪ ಸಂಸಾರಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಸಬ್ ಮರ್ಚ್ ಆಗಿರುವುದು ೧೯೬೫೩ ಎಕರೆ ೭ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು, ಇಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ. — ನನ್ನ “ಇ” ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಜಮೀನನ್ನು ಪಹಣಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಮುಳುಗಡೆ ಸರ್ವೆಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಇದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಮುಖಾಂತರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿಜವೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ “ಹೌದು” ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ೨೭೧ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರಿಗೆ ಅವನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಳುಗಡೆ ಸರ್ವೆಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಅಲ್ಲ ಅಂಥವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಗುಂಟೆ, ಎರಡು ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಪಹಣಿ ಸರ್ವೆಫಿಕೇಟ್, ಮುಳುಗಡೆ ಸರ್ವೆಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೬ ಸಾವಿರದ ೭೦೪ ಸಂಸಾರ ಗಳೇನು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಆದರಂತೆ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದ್ದು ಅಂಥಾ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರು ಖಾತೆದಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಮಂಕ್ಯಾಲಿ ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದವರಿಗೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾರು ಯಾರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನೂರಾರು ಜನ ಜಮೀನು ಪೂರ್ತಿ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಯಾರೂ ಯಾರು ಭೂಮಿ ಮಂಳುಗಡೆಯಿಂದ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾವು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳು ಪಹಣಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಯಾರು ಜಮೀನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೦೦,೨೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಇವೆ. ಅಂಥವರು ಕೂಡ ಕೇವಲ ೧,೨,೩ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಮಂಳುಗಡೆ ಆಗಿ ದೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಂಳುಗಡೆಯಾದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಂಜೂರಾದ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥಾ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನೂರಾರು ಇವೆ ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಬೆಟರ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—If that is so, I congratulate the Hon'ble Chief Minister. I have myself written letters to him.

SRI D. DEVARAJ URS.—These are all matters which have gone on for sometime. The Committees were there with Legislators and Members of Parliament, and inspite of that these things have happened. Now that one hon. member has brought it to our notice, certainly we have to look into it.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Some people have acquired lands on the plea of better cultivation etc. I have discussed the issue with the Chief Minister on several occasions; I have also written to him. If he wants to probe into the matter, I congratulate him on behalf of the people.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want to probe into the matter and I am going to appoint either a Committee or an Officer, whose integrity everybody could generally accept, and let me go into the whole question. This has happened not only in Hassan district, but in other places also. There are cases where while acquiring instead of Rs. 2000/-compensation amount upto Rs. 25,000/-compensation has been given. Like that it has gone on at Hidkal and other places. Sir, Sri Deve Gowda knows that by the time we took over, everything was almost over. After we came, we probed into the matter and some officers were punished. But since the money had been given away nothing could be done. The question here is that lands have been taken by people who own lands and got one or two small areas transferred to their names. In some cases they have given lands to someone else. Under the Canal some lands were available and those lands have been taken away by people, who according to rules did not deserve. Simply because they managed to get into the list of farmers who are called 'distressed farmers' they have taken lands. Certainly we will look into this. I will also consider whether we can involve one or two legislators, if it is necessary.

SRI S. R. BOMMAI.—I welcome the assurance given by the Chief Minister. While paying compensation, where the land deserve Rs. 2,000/-, a sum of Rs. 10,000/-has been paid in collusion not only with the Land Acquisition Officer, but also with the land owners and advocates. In that way compensation to the tune of some lakhs of rupees has been paid. When the Committee is appointed let them go into the matter. Some of the Land Acquisition Officers have paid unimaginable compensation. With regard to land grant also such things have happened. If certain officers and persons are found guilty by the Committee, let the Government take steps to set right things.

MR. SPEAKER.—Now question Hour is over.